

ของเป็นเดน

พระอาจารย์สงบ มนัสสุนโต

ถาม-ตอบ ปัญหารธรรม วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ถาม : เรื่อง “ผลไม้ที่โยมเขานำไปไหว้พระประธานที่วิหาร นำมาถวายพระต่อได้ไหมคะ”

๑. วัดป่าอยู่บนเขาสูง มีพระประธานที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เคารพของศรัทธาญาติโยมทั้งใกล้และไกล มักจะนำผลไม้หรือสิ่งของมากราบไหว้ตามความเชื่อของเขา ขอถามว่า ผลไม้ที่เขานำมาถวายพระประธาน นำมาถวายพระสงฆ์ต่อได้อีกหรือไม่คะ เพราะพระพุทธรูปฉันไม่ได้จับต่องก็ไม่ได้ โยมโยมนำมาวางไว้หน้าพระประธานเท่านั้น ยังไม่มีพระรับประเคนคะ

๒. กรณีที่พระบิณฑบาตได้ผลไม้ซึ่งใส่ถุงพลาสติกลงในบาตร ถ้าจะเก็บไว้ทำถวายพระวันต่อไปได้หรือไม่คะ เพราะยังไม่ได้ปนเปื้อนกับอาหารอื่น เคยได้ฟังเรื่องหลวงปู่มั่นเทศน์สอนพระที่คิดว่า เมื่อท่านเก็บน้ำอ้อยที่ชาวบ้านใส่บาตรโดยห่อด้วยใบตองไว้เป็นปรมาตถ์ในตอนบ่าย เป็นเรื่องเดียวกันหรือเปล่าคะ โยมไปปฏิบัติภาวนาที่วัดนั้น เห็นแม่ชีทำอย่างนี้หลายครั้ง ทำให้สงสัยว่าทำถูกหรือไม่ กราบขอบพระคุณอย่างสูงเจ้าคะ

ตอบ : ถ้าเขาทำอย่างนั้นมันเป็นเรื่องความเห็นของเขา ถ้าเป็นความเห็นของเขาจะ เราจะไม่พูดถึงความเห็นของเขาก่อน แล้วถ้าความเห็นทางโลก ความเห็นทางโลกตอนนี้เขาจะคิดเรื่องเศรษฐกิจ

ถ้าเรื่องเศรษฐกิจ ตอนนี้ก็มีพระ พระพยายามบิณฑบาตของแห้ง พระบิณฑบาตของแห้งต่างๆ แล้วเอาไปช่วยคนยากคนจน นี่เป็นเรื่องของเศรษฐกิจ พอเศรษฐกิจ การทอดผ้าป่าจะทอดผ้าป่าหนังสือ จะทอดผ้าป่านั่น จะทอดผ้าป่านี่ คือว่าถ้าจะทำประโยชน์กับโลกก็

พยายามจะเอาพระนี่เป็นตัวศรัทธา ตัวเรียกศรัทธาไง เอาพระไปเป็นเพื่อศรัทธา เพื่อทำสิ่งนั้น
นี่พูดถึงว่าเขามองในระบบเศรษฐกิจ

แต่ถ้าพูดถึงในทางธรรมๆ นะ ทางธรรมถ้าเป็นพระที่บวชใหม่ๆ แล้วพระที่ชี้โลกเขาทำ
ของเขาอย่างนั้นนะ ทำได้เพราะว่าเขาชี้โลก แต่ถ้าเป็นพระปฏิบัติไม่ได้ ไม่ได้เพราะอะไร ไม่ได้
เพราะพระปฏิบัติจะฆ่ากิเลส เพราะความโลภ ความโกรธ ความหลงเป็นเรื่องกิเลสใช่ไหม ใต้
เรื่องนี้มันเรื่องกิเลสทั้งนั้นนะ แล้วมันเรื่องของกิเลสก็เรื่องหนึ่งนะ แต่ถ้าเป็นเรื่องของธรรมวินัย
ไม่ได้ ไม่ได้ ที่ทำมาไม่ได้หมดเลย

แล้วถ้าไม่ได้แบบนี้ พระก็ไปอยู่บนก้อนเมฆสิ อย่ามาอยู่ในสังคมนี่ ต้องแยกไปอยู่
ต่างหากเลย สังคมมันเป็นอยู่อย่างนี้ แล้วจะมาอยู่สังคมเขาได้อย่างไร ถ้าอยู่สังคมนี่ก็เรื่องของ
สังคมไง ถ้าสังคมก็โลกเป็นใหญ่ไง

เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอกเลย โลกเป็นใหญ่หรือธรรมเป็นใหญ่ ถ้าโลกเป็นใหญ่ก็
เป็นแบบนี้ ให้มุมมองของโลก มุมมองของสังคม ระบบเศรษฐกิจ ระบบการเมือง ระบบต่างๆ
ชักนำหมด พระก็เลยเป็นเบี้ยล่าง พระก็เป็นแค่ตรายาง แค่ว่าประทับว่าคนคนนั้นเป็นคนดี ใครๆ
ก็จะรับรองว่าคนนั้นเป็นคนดีไง พระก็คอยมาเชิดชูเขา นี่ไง ถ้าพระไม่มีหลักเกณฑ์ ถ้าพระมี
หลักเกณฑ์ สิ่งที่ทำมาไม่ถูกทั้งนั้นนะ ไม่ถูก เห็นไหม

เขาบอกว่า สิ่งที่ว่าเขาไปอยู่ที่วัดป่าบงภูเข มีพระประธานสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ มีคนนำ
ผลไม้ไปกราบ ไปเคารพบูชา

อันนั้นก็บุญของเขา คุณสิ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกไว้ ผู้ที่สมควร
สร้างเจดีย์ไว้ตามสี่แยก สร้างไว้สี่แยกเพราะอะไร เพราะว่ามันเป็นที่เคารพบูชาของเขา ถ้าเป็น
ที่เคารพบูชาของเขา เขายกมือไหว้ เขาได้บุญ ยิ่งเขากราบด้วยศรัทธาของเขา เขาจะเกิด
ปัญญา

สิ่งนี้เขาสร้างมาเพื่ออะไร เห็นไหม เจดีย สิ่งที่ดี บุคคลที่ควรสร้างเจดีย ตั้งแต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระอรหันต์ พระจักรพรรดิ นี่เขาสร้างไว้ตามสี่แยกเป็นที่ศรัทธาเป็นที่ศรัทธาก็เป็นจุดรวมของสังคม สังคมเขาไปคิดเป็นแนวทางเดียวกัน ถ้าไปคิดแนวทางเดียวกัน สิ่งนั้นมันเป็นประโยชน์

ฉะนั้น เวลาครูบาอาจารย์ท่านบอกว่า สิ่งที่คุณควรทำเพื่อเป็นประโยชน์ เพื่อความมั่นคงของสังคมนี้ ครูบาอาจารย์เราท่านมีคุณธรรม ท่านมีชีวิตอยู่ เราระลึกถึงท่าน พอท่านนิพพานไปแล้ว ถ้าท่านมีความสามารถ หรือว่าศรัทธาที่มีความสามารถสร้างเจดียไว้เป็นที่เคารพ เป็นที่เคารพ ใครยกมือไหว้ได้บุญหมดเลย ใครยกมือไหว้ ใครผ่านไประลึกถึง มันเป็นที่พึ่งอาศัย ที่เจดีย เห็นไหม เวลาครูบาอาจารย์ท่านสร้าง ท่านสร้างเพื่ออะไร

เวลาท่านสร้างของท่าน สร้างเพื่อหัวใจของคนใจ หัวใจของคนที่ว่าแห้ว หัวใจของคนที่ถูกขี้ยาก หัวใจของคนไม่มีที่พึ่งอาศัย เวลาไปอยู่ที่ไหนเขากราบไหว้บูชาของเขา ถ้ากราบไหว้บูชานั้นมันเป็นประโยชน์ นั้นมันเป็นประโยชน์นะ เป็นประโยชน์ที่ไหน เป็นประโยชน์นะ

เวลาเรามองกัน เราไปมองระบบเศรษฐกิจ เราไปมองความเป็นอยู่ แต่เราไม่มองหัวใจของคนใจ ถ้าหัวใจของคน คนที่มีศรัทธา คนที่มีความเชื่อ คนที่เป็นคนดี สังคมนั้นร่มเย็นเป็นสุขทั้งนั้นนะ ถ้าคนมีศีล ๕ ถ้ามนุษย์เราถือศีล ๕ ทั้งหมด ประเทศไทยจะ แหม! มีความสุขมาก

ไฉนมันถือที่ปาก หลวงตาบอกว่าศีลมันเป็นศูนฺยนะ ศีลมันเป็นศูนฺยใจ เวลาขอศีลขอแต่ปากแล้วมันไม่ได้ทำไง แล้วทำไม่ได้ด้วย เพราะมันเป็นแต่เปลือก ศาสนาพุทธเราเลยมีแต่เปลือกๆ เวลาเปลือกๆ ก็นับถือศาสนาพุทธในทะเบียนบ้าน แต่หัวใจ มนุสสเปโต มนุสสติรัจฉาโน หัวใจเป็นเปรต เป็นเปรตเพราะอะไร เพราะกิเลสมันข่มขี้ ถ้าข่มขี้

ฉะนั้น เวลาพระพุทธศาสนาเนี่ยๆ เลย เนื้อหาสาระเลย ถ้าเนื้อหาสาระ เขาจะประพฤติปฏิบัติ ถ้าประพฤติปฏิบัติมันอยู่ที่เจตนา เจตนาที่บริสุทธิ์ ถือศีลบริสุทธิ์ ศีลคือความปกติของใจ ฉะนั้น ใจมันปกติ ใจตั้งมั่น จบแล้ว

ไอ้ใจมันเรรวน ใจมันโลเล แล้วใจมันโดนกิเลสข่มขืนนะ ฉะนั้น เวลามองไป มองสังคม เราจะบอกว่า ปัญหาเนี่ยมันไม่มีอะไรซับซ้อนเลย เพราะวินัยบังคับไว้แล้ว วินัยบังคับไว้แล้วนะว่า ของเป็นเดน ของเป็นเดนถวายพระไม่ได้

พระนี่นะ เพราะสมัยพุทธกาล ที่ว่าพระอานนท์ พระอานนท์เห็นพวกลัทธิศาสนาอื่น เวลาเขาทุกข์เขาลำบากของเขา พระอานนท์ด้วยความเมตตาทำให้พวกอาหารไป เวลาบิณฑบาตมา เจื่อจานัง พระพุทธศาสนานี้เผยแพร่ พระพุทธศาสนามีแต่น้ำใจ พระพุทธศาสนามีแต่ความเอื้อเฟื้อเอื้ออาทร คิดถึงใจเขาเวลาให้เขาไป

พอให้เขาไป ให้เขาเพื่อให้เขายังชีพได้ เขาไปโฆษณานะ บอกพระอานนท์ศรัทธาเขา เพราะพระอานนท์ให้อาหารนี้มา แล้วมันก็รำลือไปไซ้ไหม รำลือไปว่าพระในพระพุทธศาสนายังไปยอมเคารพกับพวกลัทธิอื่นนะ ทีนี้มันก็รำลือกันไป เพราะพวกศรัทธาพระพุทธศาสนาไปได้ยินเข้าก็มาฟ้องพระพุทธเจ้า พระพุทธเจ้าถามพระอานนท์ “เธอทำเช่นนั้นจริงหรือ” “จริง” “ทำไมเพราะอะไร” “ทำเพราะว่าสงสารเขา”

พระพุทธเจ้าเลยบัญญัติ บัญญัติว่าห้าม ภิกษุห้ามให้อาหารนักบวชนอกศาสนา เพราะเขาเอาไปพูดเอาไปนั่นไง นี่ไง นี่พูดถึงว่าเวลาเรามองด้วยความเมตตา มองด้วยต่างๆ ที่นี้ห้าม แล้วพอห้ามแล้ว

ทีนี้ของที่ว่าของเป็นเดนๆ เห็นไหม เวลาที่เราอยู่วัด เวลาผู้ที่อาศัยวัดเขาเรียกคนกินเดน คนกินเดนคือกินเหลือจากพระไง เวลาพระ พระบิณฑบาตมา บิณฑบาตมาเลี้ยงชีพด้วยปัสัแห่งสะอาดบริสุทธิ์ สัมมาอาชีวะไง

เวลาออกบิณฑบาต บิณฑบาตเลี้ยงชีพด้วยปลีแข็ง เราออกบิณฑบาต ไม่รู้เลย ไม่ได้
นัดหมายใครไว้ทั้งสิ้น ไม่ได้เครื่องหมายใดๆ ทั้งสิ้น เขาใส่บาตรด้วยศรัทธาของเขา เวลาเขาใส่
บาตรด้วยศรัทธาของเขา นี่สัมมาอาชีวะ ถ้านัดหมายกัน บอกกัน นี่ไม่ใช่สัมมาอาชีวะ ภาษา
เรานะ มันจะเป็นธุรกิจ

เราพูดบ่อยมากกว่า สัมมาอาชีวะ พระบิณฑบาตสะอาดบริสุทธิ์ เวลาโยมมีเงินนะ โยม
ไปนั่งทานอาหารที่ไหนก็แล้วแต่ เวลาถ้าอาหารหมด เงินก็ซื้อไม่ได้นะ เราไปกินอาหารใหม่
โยมไปกินอาหาร นั่นเป็นธุรกิจใหม่ โยมไปร้านอาหาร ทุกอย่างเป็นธุรกิจทั้งนั้นนะ แล้วเกิด
ถ้ามีเงินแล้วของมีขาย เราก็ได้ ของไม่มีขายก็ไม่ได้

แต่ถ้าบิณฑบาตละ ไ้โฮ! เขาจะเก็บไว้ตั้งแต่เมื่อวานตอนเย็นนะ เขาอุตสาห์ไปซื้อหา
สิ่งใดมาเก็บไว้ แล้วเช้าเขาทำขึ้นมา ก่อนจะถวายเขายกใส่ศีรชะ เขาอธิษฐานไป สิ่งนั้นเขา
อธิษฐาน อธิษฐานแล้วเขาใส่บาตรพระไป นั่นนะมันสะอาดบริสุทธิ์ตรงนี้ไง นี่สัมมาอาชีวะ ถ้า
พูดอย่างนี้ ไ้โฮ! นี่โคตรสะอาดบริสุทธิ์เลย แต่เวลาปฏิบัติแล้วไม่ใช่ นี่ภายนอก

ถ้าภายในนะ คิดดี คิดถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คิดพุทโธ คิดจนกว่ามันเป็น
สัมมาสมาธิ เวลาเกิดปัญญาขึ้น นั่นนะสัมมาอาชีวะ

เพราะจิตมันหิวโหย ธรรมชาติของจิตหิวกระหายมาก อะไรจรมมาไม่ได้ มั้ๆๆ
ความคิดอะไรเกิดไม่ได้ มั้ๆ มันเสวยคือมันกิน จิตกินอารมณ์ ถ้าจิตไม่กินอารมณ์ เราจะไม่
ทุกข์ไม่ยากกันอยู่ที่นี่หรอก ถ้าจิตมันปล่อยมาหมด ถ้าสัมมาอาชีวะภายนอก สัมมาอาชีวะ
ภายใน นี่ถ้าพระปฏิบัติมันจะเห็นอย่างนี้นะ ถ้าพระปฏิบัติจะเห็นอย่างนี้ นี่สัมมาอาชีวะจาก
ภายใน

แล้วที่นี้ไ้สิ่งที่ว่าของเป็นเดนๆ เพราะอะไร เพราะว่าเวลาพระ ภิกษุไม่ประพฤติน
แบบฆราวาส เวลาพระจะสึก เวลาพระนะ “**สิกข์ ปรากฏขามิ** เธอจงจำข้าพเจ้าไว้ ข้าพเจ้าไม่ใช่
ภิกษุ” เพราะอะไร ถ้าบวชเป็นภิกษุแล้วไม่ประพฤตินแบบคฤหัสถ์ เวลาพระความเป็นอยู่ต่าง

จากคฤหัสถ์ เวลาถ้าพระสีก “เธอจงจำข้าพเจ้าไว้ ข้าพเจ้าเป็นคฤหัสถ์ ไม่ใช่ภิกษุแล้ว” ออกจาก
หมู่ไป พอออกจากหมู่ไป กลับไปเป็นฆราวาส

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า เป็นพระ เป็นพระที่เป็นผู้มีศีลมีธรรม มันจะสูงส่งโดยศีลโดยธรรม โดย
ข้อวัตรปฏิบัติไง ถ้าโดยข้อวัตรปฏิบัติขึ้นมาแล้ว สิ่งนี้สิ่งที่เราบอกว่า ใ้ที่ว่าเขาเอาของไปถวาย
พระประธาน พระประธานก็เป็นพระพุทธรูป ฉันทไม่ได้ แล้วพระก็ยังไม่ได้ประเคน

เจตนาเขาให้ เจตนา เห็นใหม่ เวลาคนจีนเขาจะบอกเลย เวลาเขาไหว้เจ้า เจ้ากินจริงๆ
นะ เพราะอะไร เพราะไหว้เจ้าเสร็จแล้วเอามากินมันจืดจืด เจ้ากินไปแล้ว

ไม่ใช่ ของมันตั้งไว้จนเย็น มันชืด เจ้าไม่ได้มากิน ใ้นี้ของเช่นไหว้ นี้เราจะบอกว่าของ
เช่นไหว้ ของถวายพระประธานเป็นของถวาย ถ้าพูดถึงทางโลกเป็นเช่นไหว้ใหม่ เป็น ถ้าเป็นเช่น
ไหว้แล้ว คือเจตนาให้แล้ว ศีล ๕ ไม่ลักของเขา ไม่หยิบของสิ่งใดที่มีเจ้าของ

พระนี่นะ หยิบของกินเองไม่ได้ เพราะของมีค่าเกินบาท มันผิดวินัยตั้ง ๒ ข้อ ๓ ข้อ
ฉะนั้น พระจะฉันอะไรต้องมีการประเคน การประเคนคือไม่ได้ลักนะ โยมประเคนให้ ประเคนให้
แล้วเราถึงฉันของเรา ถ้าของไม่ได้ประเคนกลืนเข้าสู่ทวารปาก เป็นอาบัติปาจิตตีย์ทุกคำกลืน นี่
มันสะอาดบริสุทธิ์อย่างนี้ไง ต้องมีการประเคน ถ้าไม่ประเคน ของไม่ประเคนฉันไปเป็นอาบัติ
ทั้งนั้นเลย

แล้วพูดถึงถ้าเป็นของลักทรัพย์ แล้วเจ้าของเขาให้หรือเปล่า เจ้าของเขาอยู่ไหน แล้วเรา
ไปหยิบมาได้ยังไง แต่มันก็มีเว้นไว้ไง เว้นไว้แต่ของที่กิน ที่ว่าปาราชิก ๔ ลักของเขาๆ แต่ของ
กิน

พูดไม่ได้ เดี่ยวจะชี้โพรงให้กระรอก เดี่ยวพระมันจะเอาไปหากินกันนะ

ใ้ของอย่างนี้มันแบบว่ามันขาดเจตนาได้ไง คือไม่มีเจตนาจะลัก บางทีพระ ถ้าไม่รู้
เขาก็เลยมีการประเคนไง ประเคนแล้ว นี่มันก็การประเคน

ฉะนั้น สิ่งที่ว่าถวายพระ ถวายพระมันเป็นเจตนาที่ให้ สิ่งที่เหลือเป็นของเป็นเดน มัน
เป็นเดน เเดนจากพระประธาน เเดนจากเจ้าของนั้น ของเป็นเดน ของเป็นเดนถวายพระไม่ได้
ถวายพระไม่ได้ นี่พูดถึงวินัยนะ พูดถึงข้อวินัย แต่โดยธรรมชาติเขาถวายได้ไหม ถวายกันทุก
วัดนะ เขากินกันเป็นเรื่องธรรมดา

นี่ไง วินัยเป็นวินัย แต่ถ้าคนไม่รู้มันทำไป ผิดไหม ผิด จะรู้หรือไม่รู้ ผิดทั้งนั้น ถ้าผิดไป
แล้วที่นี้มันก็สะสมไป สะสมไปเป็นดินพอกหางหมู ดินพอกหางหมูมันก็ต่างออกไปจากธรรม
วินัยเรื่อยๆ แล้วปฏิบัติมันจะได้ไหม เวลาคนที่ปฏิบัติเขาจะศึกษาตรงนี้ไง

เวลาครูบาอาจารย์เรา หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่นท่านถึงจะไปชักนำเข้ามานี่ไง ถ้ามันเป็น
ความสะอาดบริสุทธิ์ขึ้นมา ศีลที่บริสุทธิ์ขึ้นมา ในการปฏิบัติ ศีล สมาธิ ปัญญา ถ้าศีลมันดี
สมาธิมันก็เป็นไปได้

นี่เรารู้ว่าเราดี แต่เราทำความผิด มันปิดกั้นการภาวนา ว่าอย่างนั้นเลย ถ้าภาวนานะ
เขาไม่ทำ แต่เขาบอกว่าเขาเห็นที่วัดเขาทำ แม่ชีเขาทำ

ไฉนนี่เราก็จะชักเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ คนเข้มแข็งหรือคนอ่อนแอ เราเคยไปอยู่ปานะ อยู่
ป่ากินแต่ข้าวเปล่า แล้วบางที่มันก็มีพระเขาอุดงค์กันมา อุดงค์กันมา เขาก็พักอยู่ข้างๆ นั้นนะ
สุดท้ายแล้วเขาอุดงค์มา เขาก็เอาเครื่องไทยทานหิ้วมาเต็มเลย เสร็จแล้วเขาก็เห็นพวกเราอยู่
ข้างๆ เขาก็มาถวาย

โดยมารยาท เราไปกับพระอีกองค์หนึ่ง เขาก็รับไว้ รับไว้เป็นมารยาท พอเสร็จแล้วมันก็
แยกกันอยู่ เพราะต่างคนต่างไป เข้าขึ้นมาบิณฑบาตมานะ เราก็ฉันข้าวเปล่าเหมือนเดิม ใ้สิ่ง
รับไว้ก็เอาให้เณร เพราะเราซื้อสัตย์ ภิกษุถือมาเอง ถือมาเองแล้วเอามาถวาย แต่เขาทำของเขา
อย่างนั้น เราเห็นนะ เราเห็นพระที่ว่าเขาทำแตกต่าง เขาทำอย่างไร

สมัยก่อนเวลามาจากหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นท่านเป็นผู้สั่งสอนเอง มันมาในแนวทาง
เดียวกันนี้สบายใจมากเลย แต่พอตอนหลังไปจะถามว่าลูกศิษย์ใครๆ เพราะครูบาอาจารย์ท่าน

ก็มีแนวคิด เขาเรียกจิตนิสัย เจตนาของคน เจตนาของครูบาอาจารย์บางองค์ท่านว่าท่านทำของท่านได้ ถ้าทำของท่านได้ก็เฉพาะตัวท่าน แต่เราล่ะ เราจะสะอาดบริสุทธิ์มากน้อยแค่ไหน

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า ที่เห็นเขาทำกัน แม่ชีเขาทำแบบนั้น ไปเอาของที่เขากวายนะเออเอามาถวายพระสงฆ์ แล้วพระสงฆ์ที่วัดนั้นเขาทำกันอย่างนั้น

เขาทำอย่างนั้นก็เพราะว่าจิตใจสูงหรือจิตใจต่ำ ถ้าอย่างที่เราพูดนี้ จิตใจที่มันสูง เขาเอามาถวายนะ เขาเอามาให้ แล้วก็วางไว้บนนั้นนะ เขาเอามาวางไว้บนนั้น เข้าใจให้เณรพระเคนพระ แต่พวกเราไม่รับ เพราะมันเห็นๆ กันอยู่ นี่ไง เหมือนกับถวายพระประธาน เราก็เห็นๆ กันอยู่ เห็นๆ อยู่ หลอกตัวเองใช่ไหม

การปฏิบัติมันต้องชนะตัวเอง ถ้าชนะตัวเอง คุณดี ปัญญาอบรมสมาธิ เราใช้ปัญญาได้ เข้ามาเรื่อย ให้มันปล่อยวางๆ ปล่อยวางขึ้นมาจนมันเหลือตัวมันเอง มันปล่อยวางทุกอย่างมาทรงไว้แต่ตัวมันเองได้ นั่นคือปัญญาอบรมสมาธิ

แต่นี้เมื่อก็ยังไม่ยอมปล่อยเลย เมื่อก็ยังไม่ยอมทำความผิดอยู่เลย เมื่อก็ยังไม่ยอม! ร้อยแปดเลย แล้วจะมาภาวนาอะไร ถ้าโดยพระทั่วไป ถ้ามีความผิด เขารับปลงอาบัติเลย เพราะไม่ให้เป็นกังวลอย่างนี้ ถ้ามีความเป็นกังวล ตัวเราเองเราภาวนาก็แสนยากอยู่แล้ว แล้วยังมีความวิตกกังวลเรื่องร้อยแปดมันมาทับถมตัวมันเองอีก ฉะนั้น เขาถึงพยายามปฏิเสธสิ่งนี้ออก

ฉะนั้น สิ่งแม่ชีเขาทำ โดยเจตนาของแม่ชีนี่ระบบเศรษฐกิจ แต่ถ้าเป็นพระในวัดนั้น ถ้าเขาเห็นว่ามันเป็นความผิดพลาด สิ่งที่ได้มา สิ่งที่เขาถวายพระประธาน

ของเราตอนเช้า เราก็ทำของเราเหมือนกัน เราเก็บของเราเอาไว้ให้เด็ก เราเอาไปแจกเด็กประชานาล ไปแจกเด็กทุกชั้นจนเห็นใจ ถ้าอย่างนี้ถ้ามันมี ขนไปเลย คุณ โรงเรียน โรงพยาบาล แจกไปเลย ถ้ามีอยู่จริง เรามีอยู่

พระเขาบอก ไ้โฮ! เขามีสังฆทานเยอะมาก ที่วัดเขาร่ำรวยมาก

เราบอก จริงหรือเปล่า ของเรามาเถอะ เราแจกหมดละ นี่ชนออกไปๆ นะ เพราะคนที่ขาดตกบกพร่องมีอยู่เยอะ แล้วเวลาเอาไปแจก พอแจกนี่มันได้นำใจของคนไง

นำใจของคน หมายความว่า เรามีวัดอยู่ในป่าๆ เราไปทิ้งไว้ แล้วเขาก็แจกประชาชนแถวนั้น ให้ประชาชนแถวนั้นว่าวัดเป็นที่พึ่งได้ เหมือนโบราณ วัดเป็นโรงเรียน วัดเป็นโรงพยาบาล วัดเป็นที่ทุกๆ อย่างของหมู่บ้านนั้น นี่ก็เหมือนกัน เราไปแจกอย่างนั้น เวลาเราไปแจกอย่างนั้น ไม่ได้แจกพระ

พระเลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง บิณฑบาตมาเหลือเฟือ เพราะพระฉันแค่มือเดียว แค่อำรงชีพ เวลาพวกเราภาวนา ข้าววันละ ๒-๓ คำเท่านั้นละ ๒-๓ บ้วนพอแล้ว ข้าว ๒-๓ บ้วนก็อยู่ได้แล้ว มันจะไปหนักหนาอะไร ไร้สาระมาก เว้นไว้แต่กิเลสมันใหญ่โตไป มันจะเป็นขุนนาง มันจะเอาแต่ความพอใจของมัน

นี่พูดถึงระบบเศรษฐกิจนะ มันอยู่ที่หัวหน้า เพราะเราจุดดงค์มา ผ่านมาเยอะเหมือนกัน ถ้าหัวหน้าที่เป็นธรรมนะ ผู้ที่อยู่อาศัยก็เป็นธรรม แล้วอย่างนี้พออยู่เป็นธรรม อย่างที่ว่าแม่ชีที่วัดนี้เขาทำ ถ้าแม่ชีที่วัดนี้เขาทำ พอแม่ชีทำแล้วแม่ชีก็เป็นเจ้าแม่ เพราะแม่ชีเป็นคนคุมครัว แม่ชีเป็นคนแจกผลไม้ ถ้าพระไม่อยู่ในโอวาท ไม่ให้กินนะ ถ้าพระอยู่ในโอวาท ให้กินนะ ถ้าให้แม่ชีควบคุม แม่ชีก็เป็นเจ้าแม่

แต่ถ้าเป็นพระนะ ไล่มันออกไป เขาเอามาถวายสงฆ์ สงฆ์ได้แบ่งปันกันแล้ว ที่เหลือถึงให้แม่ชี แม่ชีเอาพอสมควรแล้ว ให้คฤหัสถ์ที่มาอยู่อาศัยในวัด คฤหัสถ์ที่อาศัยอยู่ในวัดพอแล้ว ให้แจกคนทุกข์คนจน แล้วแจกคนทุกข์คนจนพอแล้ว นี่มันทำได้หมด พูดถึงถ้าเป็นหัวหน้าที่ดี

ถ้าหัวหน้าที่อ่อนแอก็อย่างที่โยมว่านี่แหละ หัวหน้าลับตาข้างหนึ่ง ธรรมวินัยก็ศึกษามาด้วยกัน พระไตรปิฎกตู้เดียวกัน เล่มเดียวกันทั้งนั้นนะ แต่คนจะตีความอย่างไรเท่านั้นเอง

แต่ถ้าเข้มแข็งขึ้นมาแล้ว ของที่ได้มา หัวใจที่ยิ่งใหญ่ อะไรได้มามันบริจาคได้หมด ให้เขาได้ทั้งนั้นนะ ของเราศรัทธา ข้าวของเราอยู่ในหัวใจของมนุษย์ มนุษย์คิดจะทำบุญ มนุษย์นะ ข้าวเราอยู่ในหัวใจของคน เจตนาที่จะใส่บาตรไง

เขาต้องมีคลังสินค้านะ เขาต้องมีคลังที่เก็บข้าวเพื่อเอาไว้กิน ของเราอยู่ในศรัทธาของคน อยู่ในใจของคน เขาทำบุญ เราก็ได้กิน เขาไม่ทำบุญก็อด จบ นี่พูดถึงถ้ามันเป็นธรรมนะ

ที่นี้พออยู่แล้ว พระที่มีชื่อเสียง มีศรัทธา มีคนเคารพนับถือก็มาพึ่งพาอาศัย ถ้ามาพึ่งพาอาศัย มันต้องรับผิดชอบแล้ว ถ้ารับผิดชอบตัวเราเอง รับผิดชอบหมู่คณะ รับผิดชอบผู้ที่มาพึ่งพาอาศัย อันนั้นก็อยู่ที่ใครจะมีบารมีจัดการไป

อันนั้นถึงบอกว่า สิ่งที่ว่าเขามาทำอย่างนั้นถูกต้องไหม

ถ้าวินัยผิดแน่นอน ไม่ได้ ของเป็นเดน ของถวาย ถวายพระประธานแล้ว แล้วเขาทำบุญไปแล้ว นี่ของเป็นเดน ภิกษุฉันไม่ได้ เว้นไว้แต่ภิกษุไม่รู้ ภิกษุขาดเจตนา ภิกษุไม่รู้ เขาเอามาถวายโดยที่เราไม่รู้ บิณฑบาตมานี้มันจะมาอย่างไรก็ไม่รู้ แต่เจตนา นั้นบริสุทธิ์ สิ่งนั้นเว้นไว้แต่ไม่รู้ แต่ถ้ารู้ ฉันไป ก็แสดงว่าจิตใจเขาอ่อนแอ

นี่พูดถึงว่า สิ่งที่ถวายพระประธานแล้วเขาเอามาถวายพระได้หรือไม่

เพราะเขาเขียนว่า เพราะพระยังไม่ได้รับพระเคน

พระยังไม่ได้รับพระเคนอย่างหนึ่ง แต่นี่ของเขากวายเป็นแล้ว คุณสิ ตอนเข้าผู้ที่ทำบุญนะ เวลาทำบุญ เราจะทำบุญ เราแบ่งไว้จะทำบุญ ที่เหลือเราก็ทานกัน นี่ไง เราไม่ใช่เหลือแล้วถวายพระ เราตักเอาก่อน ไว้ถวายพระก่อน ที่เหลือเราถึงทานกัน

ไอนี้ทานเสร็จแล้ว แล้วเอาไว้ถวายพระ เขาบอกว่า ก็ยังไม่ได้รับพระเคนไง

ไม่ได้รับพระเคนมันเป็นเรื่องหนึ่ง แต่ถ้าเป็นเรื่องของที่เป็นเดน ของที่ไหว้พระไหว้เจ้าแล้ว คนถามเรื่องนี้เยอะ เพราะอยากได้บุญสองชั้นสามชั้นไง อยากได้บุญเยอะๆ ถวายพระ

ด้วย ถวายพระเสร็จแล้วเหลือจากพระ เอาจมาใส่บาตรพระด้วย แล้วใส่บาตรพระเสร็จแล้วจะ
เอาคืนมากินเองอีกด้วย ใ้โฮ! จะเอาบุญหลายชั้นเหลือเกิน อันนี้เป็นความเห็นนะ

เราจะบอกว่า ถ้าเป็นธรรมๆ นะ จิตใจมันยิ่งใหญ่ จิตใจมันยิ่งใหญ่ นะ เรื่องอย่างนี้
เล็กน้อยมาก แต่จิตใจที่อ่อนแอ จิตใจที่ต่ำต้อยเห็นเงินบาทสองบาทมีค่า คนหมากันเพราะเงิน
บาทเดียว ใ้โฮก็เหมือนกัน เงินแค่นั้นนะทำลายคุณงามความดีของเราที่จะเกิดขึ้นอีกเยอะแยะ
เลย คุณงามความดีของเราละ

**อดๆ อดๆ นี่แหละ คนเขาเห็นอย่างนั้น เออ! นี่พระแท้ นี่พระของ
พระพุทธเจ้า อดๆ อดๆ นี่พระของพระพุทธเจ้า**

ใ้โฮ! มั่งมีศรีสุขนั้นนะมันพระของประชาชน พระของโลก พระของสังคม ไม่ใช่พระ
ของพระพุทธเจ้า พระของพระพุทธเจ้ามันเชื่อธรรมวินัยนี้ อดๆ อดๆ นั้นนะพระของ
พระพุทธเจ้า แต่พระมันอดไม่ได้ มันกลัวคนจะไม่ศรัทธา ใ้โฮมันพระของประชาชน ทุกคน
ปรนเปรอกัน เป็นขุนนาง แล้วก็ไปนอนจมอยู่ใ้โฮนะ แต่ถ้ามันเป็นอย่างนั้นนะ ไม่ได้ ตามธรรม
วินัยนะ

ไม่ได้ ทำไมเขาทำกัน

นั่นเรื่องของเขา เขาทำกันอย่างนี้ เพราะเขามองว่าใ้โฮเรื่องอย่างนี้เป็นนามธรรมไง เรื่อง
วินัยของพระพุทธเจ้าเป็นนามธรรม แต่ถ้าพวกเรา เพราะเขาว่าเป็นนามธรรม เขาจะเอาแต่
รูปธรรม เอาแต่ชื่อเสียง เอาแต่วัตถุ เขาก็เลยไม่เห็นธรรมไง

**แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราท่านเห็นธรรมไง ท่านถึงว่า
ธรรมนี้ยิ่งใหญ่ องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมๆ**

เวลาหลวงตาท่านกราบ ท่านกราบอะไร ท่านกราบธรรมๆ กราบในอากาศนี่เป็นธรรม
หมดเลย เพราะใจมันเป็นธรรม ถ้าใจเป็นธรรมนะ ใ้โฮ! ยิ่งใหญ่มาก ใ้โฮของพวกนี้ไร้สาระ แล้ว
เราทำได้สบายๆ เลย แล้วพอทำได้สบาย มีชื่อเสียง มีคนต้องรับผิดชอบมาก คนมาอาศัยมาก

ก็เลยเป็นเรื่องพระรุ้งพระรัง เรื่องพระรุ้งพระรังก็คุยกับเขาได้ หัวหน้าทำตัวเป็นตัวอย่างนะ เขาเห็นดีเห็นงามด้วย เขาทำตาม

ถ้าหัวหน้าจะอยู่แบบเสีย ใ้อโฮ! ใ้อพวกนั้นมันจะอยู่อย่างฮ่องเต้นะ ใ้อพวกที่มาอยู่วัดนะ มันไปกันใหญ่เลยละ

แต่ถ้าหัวหน้าประหยัดมัจฉ์สธั เราพออยู่พออาศัย โลกนี้ก็แค่อาศัยดำรงชีพ ทุกคนจะเห็นเลยว่า เออ! ความประหยัดความมัจฉ์สธัมันทำให้เราแข็งแรง สุขภาพดี อยู่ในธรรมวินัยอู่! สุขดยอดๆ กว่าจะสุขดยอดได้มันต้องฝึกเยอะๆ ถ้าฝึกไม่เยอะมันสุขดยอดไม่ได้ แล้วมันของแท้ด้วย ของจริงด้วย ใ้อที่ทำกันอยู่นี้โกหกทั้งนั้น มายา อยู่ในโลกแห่งมายา ไร้สาระ

นี่พูดถึงว่า ของที่เขาถวายพระประธานแล้วมาถวายพระได้หรือไม่

ไม่ได้ ผิดวินัย ของเป็นเดน ภิกษุฉันเป็นอาบัติหมด ถ้ารู้ แต่ไม่รู้ หรือหลับตาไม่รู้ก็ไม่รู้ อันนี้เรื่องหนึ่งนะ แต่ถ้าไม่รู้แล้วก็สุดวิสัย สุดวิสัยมันเป็นกรรมของสัตว์ สัตว์ ปัญญาคนไม่เท่ากัน ถ้าปัญญาคนเขาดี เขาทำให้ดี สิ่งนั้นจะสะอาดบริสุทธิ์

แต่ถ้าสัตว์มันด้อยปัญญา ทำสิ่งใดนะ มันก็เป็นเวรเป็นกรรม เป็นเวรเป็นกรรมที่มันมีเวรมีกรรมต่อกันมา นี่มันมีติดบอด พอมีติดบอดก็ทำให้เรามีติดบอดไปด้วย แล้วถ้าถึงเวลาแล้วเราจะแก้ไขได้ก็แก้ไข แก้ไขนั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่งนะ นี่ข้อที่ ๑.

“๒. กรณีที่พระบิณฑบาตมาได้ผลไม้ที่ใส่ถุงมาในพลาสติกลงในบาตร ถ้าเก็บไว้ถวายพระวันต่อไปได้หรือไม่คะ เพราะยังไม่ได้ปนเปื้อนกับอาหาร เพราะเคยได้ฟังว่าหลวงปู่มั่นท่านพูดถึงปรมัตถ์”

มันคนละเคส คนละเรื่อง มันเป็นคนละเรื่อง แล้วโยมนี่สืบสน พอโยมสืบสน โยมก็จับมาปนกันไง เพราะโยมที่บอกว่า พระบิณฑบาตมาได้ผลไม้ใส่ถุงพลาสติกมาแล้วเก็บไว้ แล้วจะถวายในวันพรุ่งนี้

จะมีอุกพลาสติกหรือไม่มีอุกพลาสติก พอใส่ของวันนี้ ของที่ได้มาวันนี้ต้องฉันให้หมด ในวันนี้ ถ้าฉันไม่หมดแล้วต้องสละทิ้งไปทั้งหมด เพราะภิกษุเก็บอาหารไว้กินแรมคืน เก็บไว้แรมคืนแล้วฉัน ภิกษุเก็บอาหารไว้ฉันวันรุ่งขึ้นเป็นนิสสัคคิยาปาจิตติย มั่นเป็นนิสสัคคิยาปาจิตติยอยู่ในนิสสัคคิยาปาจิตติย ๓๐ ข้อนั้น ภิกษุฉันอาหารแรมคืน เขาไม่ให้ภิกษุสะสมใจ บิณฑบาตมาวันนี้แล้วชี้เกี้ยว เก็บไว้ก่อน แล้วไว้ฉันพุงนี้ด้วย

บิณฑบาตมาวันนี้ ฉันได้วันนี้ พ้นจากเพลไป อาหารนี้ใครแตะไม่ได้เลย ถ้าพระแตะอีก วัตถุนั้นเป็นนิสสัคคิย ภิกษุเป็นปาจิตติย ฉันเป็นปาจิตติยหมด อันนี้มันอยู่ในนิสสัคคิย ภิกษุเก็บอาหารไว้แรมคืน ฉันต่อไปอีกไม่ได้ อันนี้ที่ว่าวันพุงนี้ไง

นี่ก็เหมือนกัน กรณีนี้ กรณีโดยทั่วไปที่ว่าเมื่อกี้ ภิกษุบิณฑบาตอาหารแห้งไว้เก็บสะสมอะไรนี่ มันคิดเอาโลกเป็นใหญ่ไง แต่ในธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ได้ ภิกษุฉันไม่ได้

ที่นี้บอกว่าภิกษุฉันไม่ได้ ถ้าเก็บไว้แรมคืนไม่ได้ หลวงพ่อก็คั่งอยู่ข้างหลังเก็บไว้เต็มเลย แล้วบอกว่าเก็บไม่ได้ เก็บไม่ได้อะไร อยู่ในคั่งนั้นนะ

ไอ้ข้าวสารที่มันอยู่ในคั่งเขาเอามาให้สงฆ์ สงฆ์ไม่ได้รับประเคน ไม่ได้บิณฑบาตไป ถ้าบิณฑบาตแล้วของเป็นนิสสัคคิยาปาจิตติย แต่ถ้าโยมเขามาถวายเป็นอาหารก็ถวายเป็นส่วนกลาง ส่วนกลางนั้นเอาไว้แจก ๙ วัด อุทัยฯ ๒ วัด หัวหิน ไปงะกระทิง เขามาเอาข้าวสารไป ข้าวสารเอาไปทำไม

เอาไปแจกพวกป่าไม้ พวกป่าไม้ที่เขาเดินตรวจป่านะ เขามาขอ เขามาอาศัย แล้วพวกที่ชาวบ้านแถวนั้นเขามาช่วยงานวัด เขาก็แจกข้าวสารเขา นี่ อันนั้นมันไม่ใช่เอาไว้ฉันอย่างนี้ ถ้าเอาไว้ฉันอย่างนี้มันไม่ใช่บิณฑบาตไป ภิกษุต้องซื้อเอา ซื้อแล้วมาเก็บไว้ คือไม่ได้บิณฑบาต ถ้าบิณฑบาตนะ เพราะวินัยเขาไม่ให้พระสะสม

ไอ้ที่นี่ไม่ได้สะสม ภิกษุไม่ได้สะสม เพราะพระอุทตงค์มาที่นี่ พออุทตงค์มาก็มา เวลาออกไปก็ออกไป ภิกษุก็เป็นภิกษุไป สงฆ์ก็เป็นสงฆ์องค์เดียว ไม่ได้เป็นเจ้าของสิ่งใดไป แต่ที่นี่มันเป็นของกลางของวัดไป

ไอ้ที่ว่า เพราะพูดไปแล้ว เราจะบอกว่า คนที่เขียนต้องเคยมาวัดนี้ แล้วมาบ่อยๆ ด้วย ฉะนั้น เวลาพูดไปนี่ว่าแต่เขาไป คนอื่นผิดหมด แต่พวกเราถูก

ถูก ทำให้ถูกก็คือถูก ทำให้ผิดก็คือผิด ถ้าทำถูกแต่ต้น มันก็ถูกๆ ไปทั้งหมด ฉะนั้น เวลาที่เขาเอาข่าวสารมาถวาย พระไม่ได้รับรู้เลย โยมเขาเอามาแล้วเขาก็แบกเก็บเอง พระไม่รู้เรื่อง พระดูเฉยๆ มีแต่ยอด รับรู้ยอด แล้วเวลาจะแจกคนอื่นไป

อันนี้พูดถึงว่าของแรมคีนะ

ฉะนั้น กรณีที่ว่า ภิกษุบิณฑบาตได้ผลไม่ใส่ถุงพลาสติกมาในบาตร จะเก็บไว้ฉันวันต่อไปได้หรือไม่

ไม่ได้ ของวันนั้นต้องฉันให้หมดในวันนั้น ฉะนั้น เวลาฉัน เวลาภิกษุฉันแล้ว ที่เหลือนี้เป็นเดน เวลาภิกษุห้ามภักแล้ว ห้ามฉันอีก สิ่งที่เป็นเดน ภิกษุจะฉันได้ต่อเมื่อเป็นภิกษุใช้ ภิกษุเจ็บป่วยแล้วบิณฑบาตไม่ได้ ภิกษุฉันเหลือแล้วให้กับภิกษุที่เป็นไข้ไม่สบาย ฉันได้ ของที่เป็นเดน สิ่งที่เป็นเดน

ฉะนั้น สิ่งที่ว่า บิณฑบาตมาแล้วจะเก็บไว้กินฟุ้งนี้อีกได้ไหม

ไม่ได้ แต่พระทำกันทั่วประเทศ ถ้ามีแต่กรรมฐานที่จิตใจลงธรรมวินัยเขาไม่ทำกันหรอก ฉะนั้น นี่เป็นเรื่องภิกษุเก็บอาหารไว้แรมคีน นี่กรณีหนึ่ง

แต่เขาบอกว่า เคยฟังหลวงพ่อบุญถึงว่าหลวงปู่มั่นท่านบอกว่าท่านเก็บน้ำอ้อยไว้ให้เป็นปรมัตถ์

ให้เป็นปรมัตถ์ เขาเรียกกาลิก ยาวชิวิก ของชัวยาม ตอนเช้า อาหารเขาเรียกว่าของชัวยามตั้งแต่เช้าถึงเที่ยง แล้วถ้าเป็นสัตตาทกาลิก สัตตาทกาลิก สิ่งที่เป็นน้ำอ้อย สิ่งนี้เขาเรียกสัตตาทกาลิก สัตตาทกาลิก ภิกษุเก็บได้ ๗ วัน ฉนใน ๗ วันนี้ได้

เพราะว่าน้ำอ้อย พวกน้ำตาล เวลาเขาไปฉนตอนบ่าย เขาฉนตอนเย็น เขาละลายน้ำ สิ่งนี้เขาฉนได้ภายใน ๗ วัน แต่ถ้าเป็นอาหารมันแค่ชัวยาม แล้วถ้ามันเป็นยา ยาวชิวิกนี้ทั้งชีวิตอย่างพวกสมอพวกนี้เขาเก็บไว้ ถ้าไม่ได้ผสมด้วยน้ำตาลนะ ถ้าผสมด้วยน้ำตาล แค่ ๗ วัน เพราะเขาให้ับสิ่งที่ยายุสั้น นี้พูดถึงว่า สิ่งที่ยาวชิวิกมันท่านเก็บไว้มันจะท่านเก็บไว้เป็นปรมัตถ์ ถ้าเก็บไว้เป็นปรมัตถ์

ถ้าสิ่งที่ยาวชิวิกคลุกกับอาหารใช้ใหม่ ถ้าเป็นสิ่งที่คลุกคลีกับอาหารมันก็ต้องนับอายุสั้น ก็ต้องนับแค่ยาวชิวิกชัวยามใช้ใหม่ แต่ถ้าหลวงปู่ท่านสอนพระเง ท่านสอนพระว่า สิ่งนี้มันได้ห่อไว้ มันไม่ได้ปนกันเง ไม่ได้ปนกับอาหาร มันถึงเก็บไว้ได้เป็นปรมัตถ์ เก็บไว้ได้เป็นปรมัตถ์มันก็เก็บไว้ได้ในเวลา ๗ วัน ให้ ๗ วัน

แต่เดิมสิ่งนี้มันตลอดชีวิตเลยละ สิ่งที่เป็นปรมัตถ์นี่นะ ท่านให้ฉนได้ แต่เพราะพระ ในพระไตรปิฎกมีพระอยู่องค์หนึ่งท่านมีความสามารถมาก แล้วมันมีหมู่บ้านหนึ่งมันแบบว่ามันมีผีเข้า พระองค์นี้ก็ไปช่วย สุดท้ายแล้วเขาหายจากความเป็นทุกข์นั้นนะ เขาถวายมาเต็มเลย แล้วเก็บไว้มันฉนไม่ทัน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปตรวจกุฎิ เดินไปตรวจวัด ไปเห็นน้ำตาลแขวนไว้อยู่เง “นี่ของใคร” เราจำชื่อไม่ได้ อยู่ในพระไตรปิฎก ว่าเป็นของพระองค์นั้น “ได้มาอย่างไร”

ได้มาด้วยความสะอาดบริสุทธิ์เง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเลยบัญญัติว่าให้ ๗ วัน คือฉนให้หมด ๗ วัน ไม่ให้แขวนไว้ ไม่ให้เก็บไว้เกินกว่าเหตุ มันเลยเหลือ ๗ วันเง

สิ่งนี้มันเป็นคนละเรื่องกันนะ สิ่งที่ได้มามันต้องดูที่มาที่ไป ที่มาที่ไปมันก็เข้ากับวินัยข้อนั้นๆ วินัยมันมีหลายระดับ มีศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ ศีล ๒๒๗

ไฉนก็เหมือนกัน สิ่งที่เป็นอาหารตอนเช้า ผลไม้นั้นมันเป็นเรื่องวิกาล เรื่องของในชัวยาม อันนี้เก็บไว้วันรุ่งขึ้นไม่ได้ แต่ถ้ามันเป็นกาลิก กาลิกมันก็เป็นเรื่องอาหาร เรื่องของปรมาตม์ เป็นยาปรมาตม์ สิ่งที่เป็นยาปรมาตม์ น้ำตาลนี้เป็นยาปรมาตม์

ฉะนั้น หลวงปู่มั่นท่านสอนอย่างนี้ มันคนละเรื่องกัน มันไม่เกี่ยวกัน แต่ถ้าเป็นเรื่องอาหารนั้นมันเป็นเรื่องบิณฑบาต พอบิณฑบาตมานี้ฉันเป็นอาหาร ฉันตอนเช้า มันเป็นศรัทธาของเขา

แต่ถ้าเราเก็บอย่างนั้นนะ กรณีนี้มันมี อย่างเช่นที่กรรมฐานเขาทำ บางทีพระที่ฉลาด ตอนเช้าบิณฑบาตมาได้ส้ม ส้มนี้เป็นอาหารใหม่ เป็น มันอยู่ในยามด้วย พอเป็นแล้วพระเก็บไว้ พระเก็บไว้ เพราะฉันข้าวเสร็จ พระต้องฉัน ฉันในเวลาของเขา ในเวลาตอนเช้าก่อนเพล แต่ถ้าเลยเพลไปแล้ว พระจับไม่ได้แล้ว เพราะว่ามันเป็นอาหาร ถ้าไปทำผิดเวลา ขนาดทำผิดเวลายังฉันไม่ได้เลย

พระที่เขาอุปัฏฐากครูบาอาจารย์นะ เวลาบิณฑบาตมาได้ส้ม ได้อะไรตอนเช้า ฉันในเวลาตอนเช้า ไปฉันในตอนบ่ายได้ ฉันเสร็จแล้วกรองกากให้หมด เหลือแต่น้ำผลไม้ มันเป็นน้ำปานะนี่เวลาเขาทำยังต้องทำอยู่ในกาลนะ แล้วน้ำปานะจะดื่มน้ำตาลด้วยน้ำร้อนก็ไม่ได้ เพราะน้ำร้อนมันทำให้น้ำผลไม้เป็นของสก ถ้าผลไม้เป็นของดิบ

ทีนี้ในปัจจุบันนี้มันแบบว่าเทคโนโลยีมันเจริญไป เรื่องน้ำผลไม้มันก็เลยหลากหลาย พอหลากหลายไปมันก็อยู่ที่ว่า ถ้าเราล้างเลสงสัย ไม่ฉันๆ ไม่ไปยุ่งกับมัน นี่พูดถึงว่าน้ำปานะ

ทีนี้เขาถึงบอกว่า มันเป็นปรมาตม์

มันเป็นวินัยคนละส่วนกัน คนละข้อเลย

“๒. กรณีที่พระบิณฑบาตได้ผลไม้ใส่ถุงพลาสติกมาลงในบาตร ถ้าเก็บไว้ถวายพระวันต่อไปได้หรือไม่คะ เพราะยังไม่ได้ปนเปื้อน”

เพราะเข้าใจคำว่า “ปนเปื้อน” ถ้าเข้าใจว่าปนเปื้อน ถ้ามันปนเปื้อนแล้วมันเป็นน้ำตาลหรือเปล่า มันปนปนปรมาตหรือเปล่า ถ้าเป็นปรมาต เราเก็บไว้ฉันได้เองเลย แต่เขาไม่ได้ อย่างนั้น เขาบอกว่าเก็บไว้ถวายพระวันต่อไป

ไอ้ของแรมคืน เพราะบิณฑบาตมาแล้ว จบแล้ว ถ้าบิณฑบาตมา มันก็เหมือนกับที่ผลไม้ถวายพระประธานนะ ผลไม้ไปถวายพระประธาน ก็ถวายแล้วก็เป็นเดนแล้ว เห็นไหม พอถวายพระประธาน ของเราถวาย เขาให้แล้ว มันเอากลับมา มันก็เป็นของที่ให้แล้วเหลือเดน นั่นของเป็นเดน

ไอ้บิณฑบาตมา บิณฑบาตมา มันต้องให้หมดในวันนั้น ไอ้ข้อนี้มันเป็นวาระของอาหาร ยาวชีวิต ของช่วยยาม ตอนเช้า ได้แค่ตอนเช้า พอตอนเช้ามันก็มีวิกาลเข้ามา วิกาลเข้ามาคือสะสมข้ามอรุณขึ้น หมดเวลา

แต่ถ้าพูดถึงว่าหลวงปู่มัน หลวงปู่มันท่านพูดถึงปรมาต ท่านถึงเก็บได้ ปรมาตมันเก็บข้ามวันข้ามคืนได้ ๗ วัน มันเป็นส่วนกลาง ถ้าเป็นยาวชีวิตมันละเอียดไปเลย

ฉะนั้น เขาบอกว่า “โยมไปปฏิบัติที่วัดนั้นเห็นแม่ชีทำอย่างนี้หลายครั้ง ทำให้สงสัยว่าถูกหรือไม่ กราบขอพระคุณหลวงพ่อย่างสูงค่ะ”

เราไปเห็นอย่างนั้นก็คิดนะ เห็นอย่างนั้น มันถูกต้องไป เราเที่ยวไป เราเที่ยวไปเราก็เห็นอย่างนี้มาเยอะ พระที่ทำถูกต้องดั่งามก็สาธุ พระที่เขาทำไม่ถูกต้องดั่งามมันก็มีแล้ว หนึ่ง ความเกรงใจ คนที่มาอุปัฏฐากดูแลแล้วเกรงใจเขา เวลาเกรงใจเขา เขาขอสิ่งใดก็เชื่อตามเขาไป แต่ลืมพระพุทธเจ้า ลืมธรรมวินัยไปไง

๑. เกรงใจเขา

๒. เขามีบุญมีคุณ

แล้วเวลาจิตใจของเรา เราก็ไม่มั่นคงด้วย แต่ถ้าเรามั่นคงของเราเนะ อย่างน้อยเราต้องอธิบายให้เขาเข้าใจได้ก่อนว่า ถ้าเราเป็นชาวพุทธกัน ชาวพุทธต้องถึงพระพุทธ พระธรรม

พระสงฆ์ ต้องถึงรัตนตรัยก่อน แล้วสิ่งที่มันเป็นวินัย ธรรมและวินัยเป็นศาสนาของเรา ที่หลวงตาท่านพูด ทุกคนสะท้อนหมดนะ “เหยียบหัวพระพุทธเจ้าไปแล้วแสดงธรรม”

เวลาเอาความสะดอกเอาความสบาย นี่เหยียบย่ำธรรมวินัยไป เหยียบย่ำธรรมวินัยก็เหยียบหัวพระพุทธเจ้า เวลาพูด พูดเคาะพญูชาทั้งนั้นนะ แต่พฤติกรรมที่การกระทำ

แต่ถ้าเราจะคุยกับเขา เราต้องมีเหตุผลอธิบายให้เขาเข้าใจได้ว่าสิ่งนี้มันผิดธรรมวินัย คือผิดคำสอนพระพุทธเจ้า ถ้าเราฝืนก็เท่ากับเราฝืนพระพุทธเจ้า เราจะเป็นชาวพุทธได้อย่างไร

ถ้าเราไม่เกรงใจเขา นะ หรือเกรงใจอย่างไรมันก็ต้องพูดได้ ถ้าทิวฐิเขาไม่เหมือนกัน ไม่เสมอกัน เขาจะสะดกกันไปก็เรื่องของเขา ใครจะสะดกกันไปก็ เออ! สาธุ เราก็หากินตามลำแข้งนี้แหละ ไม่ไปยุ่งกับเขา เพราะเขาจะสะดกกันไป ไปออกเขาจะฉอเลาะเขา มันก็จะลืมไปแล้ว

นี่พูดถึงว่าเวลาไปโดยทั่วๆ ไปนะ กรณีนี้ถ้าเป็นกรณีคุณในวงในของพระ พระที่มีอำนาจวาสนาบารมีมันจะเป็นผู้นำได้ จะปกครองดูแลสงฆ์ได้ พระที่ไม่มีบารมี หัวหน้าที่ทุกข์ยากอย่างนี้ ผู้ที่จะมาอาศัย

เราเคยอยู่ป่า มันมีบิณฑบาตได้แค่องค์สององค์เท่านั้นนะ ถ้าวันไหนมีพระมาพักอยู่ด้วยนะ พຽ่งนี้เข้าไม่มีฉัน เราเคยเป็นอย่างนั้นมานะ อยู่ป่านี้มันอย่างมากที่สุดก็แค่สองอิม คือพระอยู่ได้แค่สององค์ แล้วถ้าเวลาที่มีพระธุดงค์มาเขามาพักด้วย รຽงเข้ามานี่ แต่เราก็แบ่งกันเท่าที่มี สุดท้ายแล้วก็น้ำ แล้วอดไว้กินพຽ่งนี้ใหม่ มันก็แค่นี้ แล้วถ้ามันซื้อสัตย์มันก็อยู่สุขสบาย เวลาหลวงปู่มันท่านพูดประจำ ที่ไหนที่มันขาดแคลน โอ้ย! ที่นั่นท่านเลือกอย่างนั้น

แต่ถ้ามีพระมาอยู่ด้วยนะ พอที่ไหนมันขาดแคลน “แหม! ที่นี่บรรยากาศมันไม่ดี อากาศมันทึบ” แต่ถ้าที่ไหนพอไปแล้วเข้าขึ้นมาเป็นโต ๔-๕ แถวนะ “โอ้โฮ! บรรยากาศที่นี่ยอดเยี่ยม” มันจะพูดได้ทั้งนั้นนะถ้ามันจะเอา

แต่ถ้าเราซื้อสัตย์ เราจะปฏิบัติเพื่อชนะกิเลสของตน มันจะมีหลักเกณฑ์นะ ถ้ามีหลักเกณฑ์ขึ้นมาแล้ว

เรื่องอย่างนี้ เขาบอกว่าโยมไปปฏิบัติที่วัดนั้น

ก็ปฏิบัติได้ทุกๆ ที่แหละ เพราะเราเป็นชาวพุทธด้วยกัน บริษัท ๔ พระพุทธเจ้าฝาก ศาสนาไว้กับบริษัท ๔ เราก็ไปทุกที่แหละ แล้วเราก็มีสติปัญญา ถ้าเรามองแล้วมันเป็น ประโยชน์ เราคุยกันได้ก็คุย ถ้าคุยไม่ได้ก็กรรมของสัตว์ มันเรื่องของเขา ของเราเก็บไว้ในหัวใจ

นิติศาสตร์กับรัฐศาสตร์ ธรรมะคือรัฐศาสตร์ คือการปกครอง คือความดีงาม ไม่ กระทบกระทั่งกัน นี่คือรัฐศาสตร์ คือธรรม แต่ถ้าวินัยเป็นกฎหมาย กฎหมายมันผิดมันถูก ถ้า เราเห็นไม่ดีงามด้วย เราก็หลบ

เราจุดงค์มา เราเจอสภาพแบบนี้มาตลอด แล้วเจอสภาพแบบนี้ เพียงแต่วันนี้โยมถาม มาโดยประสบการณ์ของเขา ใ้อประสบการณ์ของโยม เราเคยไปเห็นพระที่ดั่งาม ไปอยู่กับครูบา อาจารย์ ใ้อโย! ถวายชีวิตได้เลยนะ ไปบางที่ไปเจอบางที่ แหม! มันรับไม่ได้เลย เราก็หนีๆ เรื่อง ของเขา เพราะในโลกนี้มันมีอย่างนี้ ในโลกเรามีทั้งดีและชั่ว ทุกสังคม ทุกที่ แล้วเราจะเลือก อย่างไร

เราพยายามเลือกแต่สิ่งที่ดีๆ แล้วเวลาปฏิบัติ ปฏิบัติให้ดีขึ้นในหัวใจของเรา เวลา ก็เลสมันยุมันแห่นะ นู่นก็ไม่ได้ นี่ก็ไม่ได้ อย่าไปเชื่อมั่น ให้เวลาพิสูจน์ แล้วพยายามทำคุณงาม ความดีของเรา ถ้าเป็นจริงขึ้นมาแล้วนะ มันจะเป็นจริงกลางหัวใจนี้ เป็นปัจเจกตั้ง เป็นสันติปฏิญ โโก เอวัง